

Valsts vides dienests

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts pasts@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Ietekmes sākotnējais izvērtējums Nr. AP26SI0158

Ietekmes sākotnējā izvērtējuma (turpmāk – sākotnējais izvērtējums) mērķis ir noteikt, vai pieteiktā paredzētā darbība atsevišķi vai kopā ar citām darbībām varētu būtiski ietekmēt vidi. Sākotnējā izvērtējuma uzdevums nav precīzi dokumentēt ietekmju apjomu un definēt projekta īstenošanas nosacījumus. Detalizēts ietekmju apjoma un būtiskuma izvērtējums ir veicams ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros atbilstoši likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un tam pakārtotajos normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai gadījumā, ja sākotnējā izvērtējuma rezultātā tiek secināts, ka pieteiktās paredzētās darbības īstenošanas rezultātā ir iespējama būtiska ietekme uz vidi.

1. Paredzētās darbības ierosinātājs (turpmāk – Ierosinātājs):

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Lielmežotne", reģistrācijas Nr. 50003248801; juridiskā adrese: Pils iela 7, Mežotne, Mežotnes pagasts, Bauskas novads

2. Paredzētās darbības nosaukums:

Izmaiņas esošā darbībā, t.sk. – saražotais biogāzes daudzums līdz 6 400 000 m³ gadā, no kura tālāk tiks saražots 3 500 000 m³ biometāna, paredzot tā ievadīšanu pārvades sistēmā vai uzpildīšanu automašīnu cisternās (turpmāk – Paredzētā darbība)

3. Paredzētās darbības norises vieta:

Nekustamā īpašuma “Mežotnes Selekcija” (kadastra Nr. 40720040065), zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 40720040065, Mežotnes pagasts, Bauskas novads (turpmāk – Paredzētās darbības vieta). Adrese: “Bioenerģijas ražotne”, Mežotnes pagasts, Bauskas novads

4. Informācija par paredzēto darbību, iespējamām paredzētās darbības vietām un izmantojamo tehnoloģiju veidiem:

Saskaņā ar iesniegumu ietekmes sākotnējam izvērtējumam (turpmāk – Iesniegums) kā Paredzētās darbības nosaukums tiek norādīts: Izmaiņas darbībā. Pieprasītā ražošanas jauda:

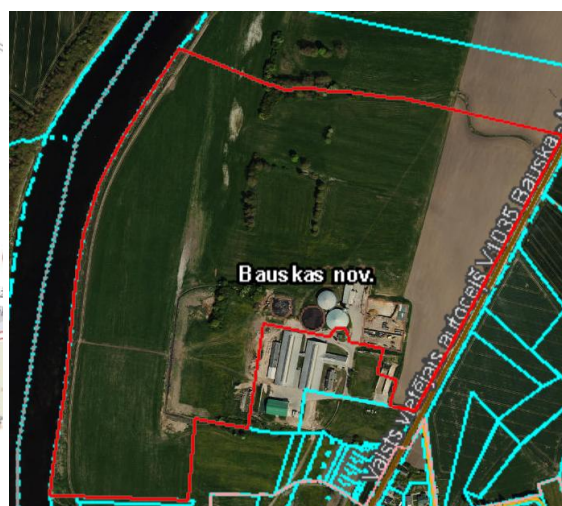
1. Kopējais pārstrādātais izejvielu jeb substrāta daudzums līdz 80500 t/gadā (govju un cūku šķidrmēsli, piena sūkalas, bojātā un neapēstā lopbarība, salmi, industriālie fermas mazgāšanas ūdeņi, cukurbiešu grauzījumi, pārtikas atkritumi). Izejvielu substrāta daudzums – bez izmaiņām.
2. Biogāzes ražošanas procesā saražotais digestāta daudzums līdz 50 000 t/gadā – bez izmaiņām.
3. Saražotais biogāzes daudzums līdz 6 400 000 m³ gadā, no kura tālāk tiks saražots 3 500 000 m³ biometāna ar tālāku ievadīšanu pārvades sistēmā vai uzpildīšanu automašīnu cisternās; Palielināts saražotās biogāzes daudzums, jo tiks izmantotas energoietilpīgākas izejvielas (izejvielas, kuru pārstrāde fermenteros rada lielāku biogāzes daudzumu).

4. Sadedzināšanas iekārtas:

- Esošā iekārta - Biogāzes koģenerācijas stacijas (CHP) GE Jenbacher (tips JMS 320 GS-B.L) ar nominālo siltuma jaudu 1,095 MW, nominālo elektrisko jaudu 1,063 MW, CHP iekārtas ievadītā siltuma jauda 2,639 MW kā kurināmo izmantojot biogāzi līdz 1 737 000 m³ gadā;
 - Jaunā iekārta - koksnes (šķeldas) sadedzināšanas iekārta “VETO 990R” (ražotājs “Veljekset Ala-Talkkari Oy”, Somija), nominālā ievadītā jauda 0,99 MW. Kurināmais koksnes šķelda līdz 3448 t/a;
 - Jaunā iekārta - sašķidrinātās naftas gāzes sadedzināšanas iekārta “Buderus Logano SK645”. Nominālā uzstādītā jauda 0,6 MW, nominālā ievadītā jauda 0,655 MW. Kurināmais sašķidrinātā naftas gāze līdz 38,5 t/a.
5. Biogāzes sadedzināšanas lāpa avārijas gadījumiem (līdz 500 m³/h); bez izmaiņām;
6. 3 govju un teliņu novietnes ar kopējo ietilpību 625 dzīvnieku vienības; bez izmaiņām;
7. Pazemes ūdens ieguve no diviem ūdensapgādes urbumiem līdz 30500 m³/gadā; bez izmaiņām.

Valsts vides dienests (turpmāk – Dienests) sākotnējo izvērtējumu veic, pamatojoties uz likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 3.² panta pirmās daļas 1.punktu un 2.pielikuma 11.punkta 2¹)apakšpunktu (atkritumu pārstrādes un apstrādes iekārtas, ja to jauda ir 5 tonnas diennaktī) un 3.² panta pirmās daļas 3.punkta c)apakšpunktu (ja citas izmaiņas akceptētajās, notiekošajās vai pabeigtajās darbībās, kuras ir saistītas ar šā likuma 1. un 2.pielikumā minētajiem objektiem, var izraisīt būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi). Ierosinātais norādījis, ka pārtikas atkritumu izmantošana biogāzes ražošanā ir klasificējama kā atkritumu pārstrādes un apstrādes iekārta.

Dienests 2013.gada 13.jūlijā Ierosinātajam biogāzes ražotnei Paredzētās darbības vietā ir izdevis Atļauju Nr. JE13IB0023 B kategorijas piesārņojošai darbībai (pārskatīta 2020. gada 22. maijā) (turpmāk – B Atļauja). Ierosinātais Dienestā 2026.gada 16.martā martā iesniedzis iesniegumu B Atļaujas nosacījumu pārskatīšanai, bet 2026.gada 15.jūlijā reģistrēti iesnieguma papildinājumi (AB#ID 428871).

1. attēls Izkopējums no Iesnieguma – pielikuma “SIA “Lielmežotne” atrašanās vieta” un Valsts zemes dienesta Kadastra informācijas sistēmas telpiskajiem datiem

Dienests 2025. gada 2. janvārī ir izdevis tehniskos noteikumus Nr.AP25TN0007 biometāna, saspiebtā biometāna (CBM) ražošana, CBM uzpildīšana balonos tālākai transportēšanai Paredzētās darbības vietā. Būvprojekts saskaņots 2025. gada 7. martā. Saskaņā ar Būvniecības informācijas sistēmā būvniecības lietas Nr. BIS-BL-803902-12634 pieejamo informāciju objekts ir pieņemts ekspluatācijā 2025. gada 19. augustā (Akts par pieņemšanu ekspluatācijā, Kods 25042070025490 - Par objekta Biometāna ražotne pieņemšanu ekspluatācijā).

Saskaņā ar Iesniegumu biogāzes ražotnes kopējais pārstrādātais izejvielu/ substrāta daudzums bez izmaiņām – līdz 80 500 t/gadā – govju un cūku šķidrmēsli, piena sūkalas, bojātā un neapēstā lopbarība, salmi, industriālie fermas mazgāšanas ūdeņi, cukurbiešu graizījumi, pārtikas atkritumi. Tā kā iepriekš nav paredzams precīzs katras izejvielas izmantošanas daudzums, tad visas biogāzei paredzētās izejvielas ir apvienotas, lai tās varētu viena otru aizstāt. Saražotais biogāzes daudzums tiek plānots līdz 6 400 000 m³ gadā, t.sk. 3 500 000 m³ biometāna. 2025. gadā biogāzes ražošanai tika izmantotas 42 165 tonnas izejvielu, saražojot 323 1983 m³ biogāzes (uzņēmums nestrādāja ar pilnu jaudu).

Uzņēmuma biogāzes stacijā līdz šim tika pārstrādāti kūtsmēsli, nederīgā lopbarība un kukurūzas skābbarība, un iegūta biogāze. Kopš stacijas nodošanas ekspluatācijā saražotā biogāze tika sadedzināta iekšdedzes dzinējos koģenerācijas tehnoloģijas ietvaros, ražojot elektroenerģiju un siltumenerģiju. Biogāzes ražošanā vairs neizmanto kukurūzas skābbarību. Uzņēmums ir saņēmis sertifikātu¹, kurā stingri noteikts, kādas izejvielas biogāzes ražošanā drīkst izmantot (pievienots Iesnieguma 1.pielikumā).

Biogāzes ražošanā turpmāk tiks izmantotas šādas pārtikas atkritumu klases:

- 1) piena produktu ražošanas atkritumi: pārstrādei vai patēriņam nederīgi materiāli (atkritumu klase 020501);
- 2) augļu, dārzeņu, graudaugu, pārtikas eļļu, kakao, kafijas, tējas un tabakas izstrādājumu ražošanas un apstrādes atkritumi; konservu ražošanas, kā arī rauga, rauga ekstrakta un melases ražošanas un fermentācijas atkritumi: patērēšanai vai apstrādei nederīgi materiāli (atkritumu klase 020304);
- 3) gaļas, zivju un citu dzīvnieku valsts izcelsmes pārtikas produktu ražošanas un apstrādes atkritumi: patēriņam vai apstrādei nederīgi materiāli (atkritumu klase 020203).
- 4) Pārtikas eļļa un tauki (200125).

Tā kā biogāzes ražošanā turpmāk plānots izmantot arī pārtikas atkritumus (pārveidāšanu veiks pats uzņēmums), uzņēmums 2024. gada 19. decembrī ir saņēmis Bauskas novada domes Lēmumu Nr.579 pārtikas atkritumu pārstrādei (pievienots Iesnieguma 2.pielikumā). Dienests norāda, ka papildus tam nepieciešama atļauja atkritumu pārveidāšanai.

Visas biogāzes ražošanā izmantojamās šķidrās izejvielas (govju un cūku šķidrmēsli, piena sūkalas, fermas un piena iekārtu mazgāšanas ūdeņi, pārtikas atkritumi) netiks uzglabāti uzņēmuma teritorijā, bet uzreiz pārsūknēti no autocisternas uz 300 m³ pieņemšanas tvertni, kas tālāk padod/ dozē šīs sastāvdaļas uz fermenteri. Tāpat govju šķidrmēsli no uzņēmuma fermas pa spiedvadu tiek pārsūknēti 300 m³ pieņemšanas tvertnē.

¹ Annex to the certificate: Sustainable materials handled by the certified site (This annex is applicable for all scopes except of Traders, Traders with storage, Warehouses, Logistic centres, MTBE and ETBE plants. His annex is only valid in connection with the certificate:EU-ISCC-Cert-LV227-00000760 issued on 30.04.2025

Biogāzes ražotne darbojas atbilstoši B Atļaujas nosacījumiem. Plānotā un daļēji jau līdz šim realizētā darbība ietver biogāzes attīrīšanas iekārtu uzstādīšanu, biometāna ievadīšanas mezgla izbūvi ar tālāku biometāna ievadīšanu pārvades sistēmā vai uzpildīšanu automašīnu cisternās (ja būs tāda nepieciešamība), šķeldas katlumājas izbūvi, sašķidrinātās naftas gāzes tvertnes un sadedzināšanas iekārtas uzstādīšanu. Esošā darbība – bez izmaiņām.

Esošās biogāzes ražotnes biogāzes tehnoloģiskā procesa detalizēts apraksts ietverts B Atļaujā. Paredzētā darbība netiek saistīta ar būvniecības procesu, Darbības ietvarā nav paredzēti būvdarbi.

Biometāna ražošana (saskaņā ar Iesnieguma 2.punktu). Lai biometānu no ievadīšanas mezgla varētu ievadīt dabas gāzes sadales sistēmā, atsevišķi tika izbūvēts gāzes pievads ar spiedienu līdz 3 bar. Gāzesvada garums ir 1015 m. Biometāns tiek ievadīts pārvades sistēmā. Ja būs nepieciešams, tad biometāns var tikt uzpildīts arī specializētās autocisternās.

Biogāzes attīrīšanai ir izvēlēta tehnoloģija, kuras ikdienas darbināšanai nav vajadzīgas bīstamas ķīmiskās vielas, kas nerada piesārņotus notekūdeņus, kā arī kuras darbināšanai nav nepieciešams izbūvēt atsevišķus papildu siltuma avotus. Tehnoloģijai bija jābūt robustai pret svārstīgu biogāzes kvalitāti, kā arī ar maksimāli augstu elektrisko efektivitāti. Šo kritēriju ietekmē tika izvēlēta spiediena-maiņas adsorbcija (Pressure Swing Adsorption).

Biogāzes attīrīšanas tehnoloģijas: process ietver vairāku trauku izmantošanu, kas satur granulētu adsorbentu pamatni. Gāze tiek novirzīta caur pirmo tilpni, kur mazākās vai vairāk polarizētās molekulas (CO_2 , H_2O , O_2 un N_2) tiek absorbētas materiāla porās, tādējādi nodrošinot pirmo attīrīšanas pakāpi. Savukārt lielākās CH_4 molekulas iziet cauri pirmajai pakāpei, tās atdalot. Kad tvertne ir piesātināta ar CO_2 molekulām, tā tiek atvienota no padeves, tiek samazināts spiediens un izveidots vakuums, izmantojot vakuumsūkni. Spiediena maiņa liek absorbentam atbrīvot uztvertās molekulas, kuras pēc tam tiek izvadītas no adsorbenta slāņa. Tādā veidā absorbents tiek pilnībā reģenerēts, lai tas varētu tikt izmantots atkārtoti. Procesā tiek izmantotas četras tilpnes, lai vismaz viena tvertne vienmēr būtu darba režīmā, ļaujot sistēmai nodrošināt nepārtrauktu gāzes apstrādes procesu.

Pēc attīrīšanas biometāns ar kompresora palīdzību tiek saspiests līdz spiedienam ap 6 bar, un padots biometāna kvalitātes kontrolei un uzskaitēi ievadīšanas mezglā. Attīrītais biometāns netiek ilgstoši glabāts lielos apjomos. No biogāzes attīrīšanas iekārtas biometāns tiek novadīts uz tvertni – produkta gāzes kolektoru (tilpums ir 15 m^3). Biometāns šajā tvertnē atradīsies pie spiediena līdz 6 bar. Pie 6 bar spiediena 0 grādu temperatūrā tvertnē atradīsies līdz 64,5 kg metāna. No šīs 15 m^3 tvertnes biometāns tiks padots uz kompresoru, kurš reducēs gāzi līdz 3 bar spiedienam, lai, ievērojot spiediena kritumu gāzes caurulēs, varētu tikt ievadīts gāzes pārvades sistēmā, kurā spiediens var būt līdz 3 bar.

Iekārtu mērķis ir izdalīt metānu no biogāzes. Atmosfērā nonāks CO_2 (ogļskābā gāze), kas veido aptuveni pusi no biogāzes kompozīcijas pirms attīrīšanas. Kopumā lokālās emisijas gaisā būtiski samazināsies, jo biogāze vairs tikai nelielā daļā tiks sadedzināta iekšdedzes dzinējos, līdz ar to biogāzē esošais metāns vairs netiks pārvērsts CO_2 emisijās, bet tiks savākts un transportēts ievadei gāzes tīklā citviet. Attīrot $6\,400\,000 \text{ m}^3$ biogāzes, atmosfērā tiks novirzīti $2\,944\,000 \text{ m}^3$ CO_2 emisiju jeb aptuveni 5829 tonnas (pieņemot ogļskābās gāzes blīvumu $1,98 \text{ t}/1000 \text{ m}^3$).

Biogāzes ražošanā izmanto govju un cūku šķidrmēslus. Piegādātie cūku šķidrmēsli netiks uzglabāti, bet gan uzreiz pārsūknēti 300 m^3 pieņemšanas tvertnē. Arī pārējās šķidrās izejvielas (piena sūkalas, fermas un piena iekārtu mazgāšanas ūdeņi, pārtikas atkritumi) tiks piegādāti ar

autocisternām un uzreiz pārsūknēti 300 m³ tvertnē. Pārtikas atkritumi būs iepriekš sagatavota (samalta) šķidra masa. Pārtikas atkritumu sagatavošana netiks veikta uzņēmuma teritorijā, bet gan piegādāta no citiem objektiem, kuros veic to iepriekšēju sagatavošanu. Tā kā iepriekš nav paredzams precīzs katras izejvielas izmantošanas daudzums, tad visas biogāzei paredzētās izejvielas ir apvienotas, lai tās varētu viena otru aizstāt.

Ierosinātais norāda, ka pēc paredzētās darbības īstenošanas paredzēts, ka uzņēmuma biogāzes ražotnes koģenerācijas iekārtu darbība tiks būtiski samazināta. Koģenerācijas staciju paredzēts vien izmantot ziemas apstākļos, kad palielinātā apjomā nepieciešama siltumenerģija fermentācijas procesu nodrošināšanai līdz 3700 stundām gadā. Koģenerācijas stacijā esošā biogāzes sadedzināšanas iekārta var tikt izmantota arī avārijas situācijās, kad kaut kādu iemeslu dēļ biogāzi nebūs iespējams padot uz biogāzes apstrādes iekārtu.

Šķeldas katlu māja. Siltumenerģijas ražošanai turpmāk tiks izmantota šķeldas katlumāja. Siltumenerģiju izmanto fermenteru apsildei. Saražotā lietderīgā siltumenerģija tiks izmantota izejvielu pieņemšanas tvertnes un fermentera darbības un koģenerācijas stacijas tehnoloģisko procesu nodrošināšanai, kā arī tiks pārdota Mežotnes ciemata iedzīvotājiem, pagasta administrācijas ēkai un Mežotnes pilij. Katlumājā ir uzstādīts Somijas uzņēmuma “Veljekset Ala-Talkkari Oy” ražotais šķeldas katls “VETO 990R” (nominālā ievadītā jauda 0,99 MW). Katlumāju plānots darbināt visa gada garumā. Kā kurināmais tiks izmantota šķelda līdz 3448 t/a. Sadedzināšanas iekārta ir klasificēta kā jauna mazas jaudas sadedzināšanas iekārta. Lai nodrošinātu 2021.gada 7.janvāra noteikumu Nr.17 “Noteikumi par gaisa piesārņojuma ierobežošanu no sadedzināšanas iekārtām” 7.pielikumā minētās robežvērtības jaunām mazas jaudas sadedzināšanas iekārtām, pirms dūmgāzu novadīšanas atmosfērā tās tiks attīrītas dūmgāzu attīrītājā (multiciklonā) FINN – Cleaner Kombi 4x5/KE-31. Putekļu koncentrācija dūmgāzēs pēc attīrīšanas nepārsniegs 145 mg/Nm³ (robežlielums – 150 mg/Nm³). Dūmgāzes tiks novadītas pa 13,3 m augstu dūmeni ar iekšējo diametru 450 mm. Iekārtas (degļa pase un dūmgāzu attīrīšanas iekārtas) tehniskā dokumentācija pievienota Iesniegumam.

Sašķidrinātās naftas gāzes (propāns – butāns) sadedzināšanas iekārta. Ēkā, kurā šobrīd atrodas koģenerācijas stacijas iekārtas, ir uzstādīts sašķidrinātās naftas gāzes (propāns – butāns) (turpmāk – SNG) apkures katls “Buderus Logano SK645”. Iekārtas tehniskā dokumentācija pievienota Iesniegumam. Nominālā uzstādītā jauda 0,6 MW, nominālā ievadītā jauda 0,655 MW. SNG katls kalpos kā rezerves sadedzināšanas iekārta laikā, kad tiks veikta šķeldas katlumājas apkope/remontdarbi. SNG sadedzināšanas iekārtas darbības laiks nepārsniegs 31 dienu gadā. Kurināmais – SNG līdz 38,5 t/a. Dūmgāzes tiks novadītas pa 10 m augstu dūmeni ar iekšējo diametru 340 mm. SNG uzglabāšanai uzstādīta horizontāla virszemes tvertne ar tilpumu 9,1 m³. Tvertnes maksimālais uzpildījums nedrīkst pārsniegt 85%.

Attiecībā uz dabas resursu izmantošanu Ierosinātais norādījis, ka Paredzētās darbības ietvaros netiks izmantoti dabas resursi. Nepalielinās ūdens ieguves daudzums no uzņēmuma ūdensapgādes urbumiem. Ūdensapgāde uzņēmumam nodrošināta no diviem pazemes ūdens ieguves urbumiem: “Lielmežotne” – P201211 (LVĢMC Urbuma Nr. 016181) un “Lielmežotnes ferma” – P201210 (LVĢMC Nr.12506). Atļautais ūdens ieguves daudzums – līdz 30500 m³/gadā. Netiks veikta zemes lietošanas kategorijas maiņa.

Kā galvenās izejvielas un to daudzumi tiek norādīts, ka biogāzes ražošana notiek pēc stingri noteiktas receptes; biogāzes ražošanā vairs netiek izmantota kukurūzas skābbarība. Biogāzes ražošanā izmanto govju un cūku šķidrmēslus. Piegādātie cūku šķidrmēsli netiks uzglabāti, bet uzreiz pārsūknēti 300 m³ pieņemšanas tvertnē. Govju šķidrmēsli no uzņēmuma

fermas pa spiedvadu tiek pārsūkņēti 300 m³ pieņemšanas tvertnē. Tāpat pārējās šķidrās izejvielas (piena sūkalas, fermas un piena iekārtu mazgāšanas ūdeņi, pārtikas atkritumi) tiks piegādāti ar autocisternām un uzreiz pārsūkņēti 300 m³ tvertnē. Pārtikas atkritumi būs iepriekš sagatavota (samalta) un sertificēta šķidra masa, kas tiks piegādāta no citiem objektiem, kuros notiks to iepriekšēju sagatavošana. Biogāzei paredzētās izejvielas ir apvienotas, lai tās varētu viena otru aizstāt. Biogāzei paredzētais kopējais izejvielu daudzums – līdz 80500 t/a. Arī govju fermā barības veidi un daudzumi – bez izmaiņām. Dzelzs (III) oksīda hidroksīds un aktīvā ogle tiek izmantoti saražotās biogāzes attīrīšanas procesā. Koģenerācijas iekārtas dzinēja apkopi, t.sk. eļļas maiņu veic specializēts uzņēmums. Gada laikā izmanto līdz 0,4 t dzinēja eļļas. Govju fermā izmanto dažādus tīrīšanas un dezinfekcijas līdzekļus (līdz 2,56 t/a). Sēra atdalīšanai fermentācijas tvertnēs izmanto dzelzs hlorīdu līdz 50 t/a. Piena dzesēšanas iekārtā fermā tiek izmantots freons R-404a.

Etilēnglikols atrodas slēgtā sistēmā un kalpo kā siltumnesējs koģenerācijas stacijā un šķeldas katlumājā. SNG kā viena no kurināmā alternatīvām tiek uzglabāta horizontālā tvertnē ar tilpumu 9,15 m³. Saražotais biometāns (līdz 2380 t/a) netiek uzglabāts, tas no biogāzes attīrīšanas iekārtas tiks novadīts uz tvertni – produkta gāzes kolektoru, kura tilpums ir 15 m³. No šīs tvertnes biometāns tiks virzīts uz biometāna ievadīšanas mezglu ar spiedienu ap 6 bar, lai, pēc biometāna kvalitātes pārbaudes, uzskaites un spiediena samazināšanas tas varētu tikt ievadīts sadales sistēmā, kuras darba spiediens ir P=3 bar. Ja kādu apstākļu dēļ ievadīšana cauruļvadu sistēmā varētu tikt apdraudēta, tad biometāns tiks uzpildīts gāzes pārvadāšanas autocisternās, kas tālāk biometānu nogādās A/S “Conexus Baltic Grid” Inčukalna pazemes gāzes krātuvē vai biometāna ievades punktā Džūkstē (Tukuma novads).

Nr. p.k. vai kods	Izejmateriāli, paligmateriāli (vai to grupas)	Izejmateriālu un paligmateriālu veidi	Izmantošanas veids	Uzglabātais daudzums (tonnas), uzglabāšanas veids	Izmantotais daudzums gadā (tonnas)
1.	Govju un cūku šķidrmēsli	Organiska viela	Fermentācija	Neuzglabā	80500
2.	Piena sūkalas	Organiska viela	Fermentācija	Neuzglabā	
3.	Bojātā un neapēstā lopbarība	Organiska viela	Fermentācija	2000 Virszemes tranšējas	
4.	Salmi	Organiska viela	Fermentācija	2000 Virszemes tranšējas	
5.	Industriālie fermas mazgāšanas ūdeņi	Organiska viela	Fermentācija	Neuzglabā	2148
6.	Cukurbiešu graizījumi	Organiska viela	Fermentācija	2000 Virszemes tranšējas	
7.	Pārtikas atkritumi	Organiska viela	Fermentācija	Neuzglabā	
8.	Kukurūzas skābbarība fermās	Organiska viela	Govju barība	15000 Virszemes tranšējas	3389
9.	Skābsiens un zāles skābbarība	Organiska viela	Govju barība	3000 t Virszemes tranšējas	382
10.	Siens	Organiska viela	Govju barība	5500 Uzglabāšanas šķūnis	243
11.	Kviešu salmi un rapšu salmi	Organiska viela	Govju barība	200 Uzglabāšanas kaudzē	469
12.	Lopbarības graudi	Organiska viela	Govju barība	50 Iekšējās bunkurā	183
13.	Sojas-rapšu spraukumi	Organiska viela	Govju barība	20 Iekšējās bunkurā	365
14.	Lauku pupas	Organiska viela	Govju barība	Neuzglabā	4
15.	Dzelzs (III) oksīda hidroksīds	Neorganiska viela	Biogāzes sausajā attīrīšanā (filtrējošais slānis)	4,0 Maisos slēgtā noliktavā	2
16.	Aktīvētā ogle	Neorganiska viela	Biogāzes sausajā attīrīšanā (pēdējais posms)	2,0 Maisos slēgtā noliktavā	0,4
17.	Dzinēja motoreļļa	Naftas produkts	Dzinēja apkope	Neuzglabā	3448
18.	Šķelda	Koksne	Kurināmais	Slēgtā noliktavā (1 puse atvērta) 10	

Nr. p. k. vai kods	Ķīmiskā viela vai ķīmiskais produkts (vai to grupas)	Ķīmiskās vielas vai produkta veids	Izmantošanas veids	EK numurs	CAS numurs	Bīstamības klase	Bīstamības piktogramma	Bīstamības apzīmējums (H kods)	drošības prasību apzīmējums (P kods)	Uzglabātais daudzums (tonnas), uzglabāšanas veids	Izmantotais daudzums (tonnas gadā)
1.	Dažādi dezinfekcijas līdzekļi (piem., CircuTop AFM)	Neorganisku vielu maisījums	Iekārtu mazgāšanas un dezinfekcijas līdzeklis dzīvnieku novietnē	231-668-3 215-185-5	7681-52-9 1310-73-2	Met. Corr. 1 Skin Corr. 1 Aquatic Acute 1 Aquatic Chronic 2	GHS05 GHS09	H290 H314 H400 H411	P273 P280 P301+P330+P331 P303+P361+P353 P304+P340 P305+P351+P338 P406 P308+P313	0,24 plastmasas tvertne telpās	1,5
2.	Dažādi dezinfekcijas līdzekļi (piem., CircuFlush PE15 N)	Neorganisku un organisku vielu maisījums	Iekārtu mazgāšanas un dezinfekcijas līdzeklis (biocīds) dzīvnieku novietnē	231-765-0 200-580-7 201-186-8	7722-84-1 64-19-7 79-21-0	Self-react. , F Met. Corr. 1 Acute Tox. 4 Acute Tox. 4 Acute Tox. 4 Skin Corr. 1 Eye Dam. 1 STOT SE 3 Aquatic Chronic 1	GHS02 GHS05 GHS07 GHS09	H242 H290 H302 H312 H332 H314 H318 H335 H410	P210 P234 P273 P280 P303+P361+P353 P304+P340 P305+P351+P338 P310 P370+P378 P391	0,22 plastmasas tvertne telpās	0,5
3.	Dažādi mazgāšanas līdzekļi (piem., CircuTop SFM)	Neorganisku un organisku vielu maisījums	Iekārtu mazgāšanas un dezinfekcijas līdzeklis dzīvnieku novietnē	231-633-2 231-714-2 200-315-5	7664-38-2 7697-37-2 57-13-6	Met. Corr. 1 Skin Corr. 1 Eye Dam. 1	GHS05	H290 H314 H318	P280 P301+P330+P331 P303+P361+P353 P304+P340 P305+P351+P338 P406 P308+P313	0,24 plastmasas tvertne telpās	1,0
4.	Dažādi dezinfekcijas līdzekļi (piem., LuxSpray 50)	Neorganisku un organisku vielu maisījums	Pupu dezinfekcijas līdzeklis	200-289-5 231-442-4	56-81-5 7553-56-2	Met. Corr. 1 Aquatic Chronic 3	GHS05	H290 H412	P273 P391 P501	0,2 plastmasas tvertne telpās	0,5

Nr. p. k. vai kods	Ķīmiskā viela vai ķīmiskais produkts (vai to grupas)	Ķīmiskās vielas vai produkta veids	Izmantošanas veids	EK numurs	CAS numurs	Bīstamības klase	Bīstamības piktogramma	Bīstamības apzīmējums (H kods)	drošības prasību apzīmējums (P kods)	Uzglabātais daudzums (tonnas), uzglabāšanas veids	Izmantotais daudzums (tonnas gadā)
5.	Dzelzs hlorsīds	Neorganisku vielu maisījums	Sēra attīrīšanai fermentācijas tvertnēs	231-729-4 231-595-7 231-743-0	7705-08-0 7647-01-0 7718-54-9	Met. Corr. 1 Acute Tox. 4 Skin Irrit. 2 Eye Dam. 1 Skin Sens. 1	GHS05 GHS07	H290 H302 H315 H318 H317	P280 P302+P352 P305+P351+P338 P310	25,0 IBC konteineros slēgtā noliktavā	50,0
6.	Sašķidrīnātā naftas gāze (SNG)	Gāze	Kurināmais	200-827-9 203-448-7 200-837-3	74-98-6 106-97-8 75-08-1	Fiam.Gas1A Press.Gas (Liq.)	H220 H280	GHS02 GHS04	P210, P377, P381, P403, P410	4,2 Virszemes horizontāls rezervuārs (9,1 m³)	38,5
7.	Freons R404a	Gāze	Piena dzesēšanas iekārtā	206-996-5 206-557-8 212-377-0	420-46-2 354-33-6 811-97-2	Press.Gas (Liq.)	H280	GHS04	P403	Neuzglabā, atrodas slēgtā sistēmā piena dzesēšanas iekārtā 0,0124	Papildina pēc nepieciešamības 0,0124
8.	Etilēnglikols	Organiska viela	Siltumnesējs koģenerācijas stacijā un šķeldas katlumājā	231-791-2 203-473-3 243-283-8	773218-5 107-211 1976689-3	Acute Tox 4 Repr. 2 STOT-RE 2	H302 H361 H373	GHS07 GHS08	P201 P260 P264 P270 P280 P301+P312 P308+P313 P314 P330 P405 P501	Neuzglabā, atrodas slēgtā sistēmā 2,0	Papildina pēc nepieciešamības 0,1
9.	Metāns (biometāns)	Gāze	Ražošanas galaprodukts	74-82-8 231-783-9 204-696-9 231-956-9	200-812-7 7727-37-9 124-38-9 7782-44-7	Fiam. Gas 1 Press. Gas (Comp.)	H220 H280	GHS02 GHS04	P102 P210 P377 P381 P410+P403	0,0645 Tvertne – produkta gāzes kolektors	2510

2.Attēls Izkopējums no Iesnieguma – tabula “Ķīmiskās vielas, maisījumi un citi materiāli, ko izmanto ražošanas procesā kā izejmateriālus vai palīgmateriālus un kas nav klasificēti kā bīstami”

Paredzētās darbības rezultātā saražotais biogāzes daudzums līdz 6 400 000 m³ gadā, no kura tiks saražots 3 500 000 m³ biometāna ar tālāku ievadīšanu pārvades sistēmā vai uzpildīšanu automašīnu cisternās.

Ūdensapgāde un kanalizācija. Ūdensapgāde ir esoša no diviem uzņēmuma ūdens ieguves pazemes urbumiem; izmaiņas nav paredzētas. Saistībā ar Paredzētās darbības īstenošanu nekādas izmaiņas uzņēmuma esošajā notekūdeņu apsaimniekošanā nav paredzētas. Sadržīves notekūdeņi (līdz 4,10 m³/dnn, jeb 1500 m³/gadā) tiek novadīti uz sadzīves notekūdeņu krājaku/krājtvertni (tilpums 8 m³); izved ar traktormucu uz Mežotnes ciemata bioloģiskajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām pēc vajadzības un saskaņā ar noslēgto līgumu. Fermas piena iekārtu mazgāšanas ūdeņi tiek savākti trīs nosēdakās (kopējais tilpums 18 m³); pēc nepieciešamības notekūdeņi tiek izvesti ar uzņēmuma tehniku uz biogāzes ražotni un iesūknēti 300 m³ pieņemšanas tvertnē jeb starprātuvē. Atmosfēras nokrišņu ūdeņi (lietus, ledus kušanas ūdens) pa virszemes noteci no biogāzes koģenerācijas stacijas teritorijas ieplūst blakus esošajā meliorācijas novadgrāvī vai infiltrējas gruntī.

Siltumapgāde. Esošā iekārta – Biogāzes koģenerācijas stacijas (CHP) GE Jenbacher (tips JMS 320 GS-B.L), nominālā siltuma jauda 1,095 MW, nominālā elektriskā jauda 1,063 MW,

CHP iekārtas ievadītā siltuma jauda 2,639 MW. 2025.gadā tika izbūvēta šķeldas katlumāja, kurā uzstādīts Somijas uzņēmuma “Veljekset Ala-Talkkari Oy” ražotais šķeldas katls “VETO 990R” (nominālā ievadītā jauda 0,99 MW). Sadedzināšanas iekārtas tiks izmantotas fermenteru apsildei un siltumenerģijas nodrošināšanai Mežotnes ciemam ziemas periodā. Šķeldas patēriņš līdz 3448 t/a. Ēkā, kurā atrodas koģenerācijas stacijas iekārtas, uzstādīts SNG apkures katls “Buderus Logano SK645”, tā nominālā uzstādītā jauda 0,6 MW, nominālā ievadītā jauda 0,655 MW. SNG katls kalpos kā rezerves sadedzināšanas iekārta laikā, kad tiks veikta šķeldas katlumājas apkope/ remontdarbi. SNG daudzums līdz 38,5 t/a. Pēc paredzētās darbības īstenošanas plānots, ka koģenerācijas iekārtu darbība tiks būtiski samazināta. Koģenerācijas stacijas paredzēts vien izmantot ziemas apstākļos, kad palielinātā apjomā nepieciešamas siltumenerģija fermentācijas procesu nodrošināšanai līdz 3700 stundām gadā. Koģenerācijas stacijā sadedzināmās biogāzes daudzums nepārsniegs 1,737 milj.m³ līdzšinējo 4,2 milj.m³ vietā.

Saistībā ar piesārņojošo vielu emisiju gaisā, ūdenī un augsnē, kā arī smakām tiek sniegta informācija, ka uzņēmuma teritorijā ir identificēti 12 piesārņojošo vielu un smaku emisijas avoti:

- Biogāzes sadedzināšanas iekārtas dūmenis (A1). Emisijas avota darbības laiks ir samazināts līdz 3700 stundām gadā (tikai gada aukstajā periodā, kad nepieciešama gan fermenteru apsilde, gan arī Mežotnes ciemata apkures nodrošināšana). Dūmgāzes tiek novadītas pa 10,05 m augstu dūmeni.
- Biogāzes sadedzināšanas lāpa (A3). Avārijas lāpu plānots darbināt tikai avārijas situācijās liekās gāzes sadedzināšanai. Lāpas augstums – 5,11 m. Izmaiņas nav paredzētas.
- Teļu un grūсно govju novietne (A4). Darbības laiks – 8760 h/a. Difūzs laukumveida emisijas avots;
- Slaucamo govju novietne (A5). Darbības laiks – 8760 h/a. Difūzs laukumveida emisijas avots;
- Mazo teliņu novietne (A6). Darbības laiks – 8760 h/a. Difūzs laukumveida emisijas avots;
- Sausā digestāta atdalīšanas iekārta (A9). Darbības laiks – 8760 h/a. Difūzs laukumveida emisijas avots;
- Sausā digestāta uzkrāšanas laukums (A10). Darbības laiks – 8760 h/a. Difūzs laukumveida emisijas avots;
- Skābbarības glabāšanas vietas (A11, A12, A13). Darbības laiks – 8760 h/a. Difūzs laukumveida emisijas avots;
- Šķeldas katlumājas dūmenis (A14). Pamata sadedzināšanas iekārta. Darbības laiks – 8760 h/a; Kurināmais – šķelda līdz 3448 t/a. Dūmgāzes tiek novadītas pa 13,3 m augstu dūmeni.
- SNG sadedzināšanas iekārtas dūmenis (A15). Plānots izmantot līdz 1 mēnesim gadā (744 h/a) laikā, kad tiek veikta šķeldas katlumājas iekārtu apkope. Kurināmais – sašķidrinātā naftas gāze (propāns – butāns) līdz 38,5 t/a. Dūmgāzes tiek novadītas pa 10 m augstu dūmeni.

Uzņēmuma darbības rezultātā, darbojoties ar maksimālo noslodzi, atmosfērā tiks emitētas 36,644 t dažādu piesārņojošo vielu, t.sk. 22,7409 t oglekļa monoksīds, 6,9633 t slāpekļa dioksīds, 0,5611 t sēra dioksīds, 1,4851 t GOS, 2,989 t amonjaka, 1,9046 t daļiņas PM, t.sk. 1,8094 t daļiņas PM₁₀ un 1,7713 t daļiņas PM_{2,5}.

Ierosinātais norāda, ka piesārņojošo vielu izkliedes aprēķins tika veikts 2020. gadā. Kopējā sadedzināšanas iekārtu jauda nepārsniedz 5 MW. Kopējais piesārņojošo vielu daudzums ir samazinājies. Uzņēmums ir pasūtījis aktuālo piesārņojošo vielu fona datus. Saskaņā ar VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas" (turpmāk – LVĢMC) sagatavotajā izziņā, tad nevienai no piesārņojošām vielām fona koncentrācija nepārsniedz apakšējo piesārņojuma novērtēšanas sliekšni, kas noteikts Ministru kabineta 2009.gada 3.novembra noteikumu Nr.1290 "Noteikumi par gaisa kvalitāti" 14.pielikumā. LVĢMC izziņa pievienota Iesniegumam. Iesniegumam B Atļaujas pārskatīšanai ir pievienots jauns "SIA "Lielmežotne" govju novietne, biogāzes koģenerācijas stacija un biometāna ražotne Stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limitu projekts" (2026.gada marts, izstrādājis SIA Ameco vide), kurā ir ietverts izkliedes aprēķins sadedzināšanas iekārtām.

Ierosinātais norādījis, ka Paredzētās darbības rezultātā neveidosies jauni smaku emisijas avoti, jo jaunās izejvielas, kas tiks izmantotas biogāzes ražošanas procesā (cūku šķidrmēsli, piena sūkalas, industriālie fermas mazgāšanas ūdeņi, pārtikas atkritumi), netiks uzglabātas, bet uzreiz tiek pārsūkņētas izejvielu pieņemšanas tvertnē ar tilpumu 300 m³, savukārt tādas biogāzes ražošanas cietās izejvielas kā salmi un cukurbiešu grauzījumi smaku emisiju nerada. Visas iepriekš minētās šķidrās izejvielas tiks piegādātas autocisternās un ar lokanā cauruļvada savienojuma palīdzību caur hermētisku pieslēgumu pārsūkņētas pilnībā slēgtā pieņemšanas tvertnē.

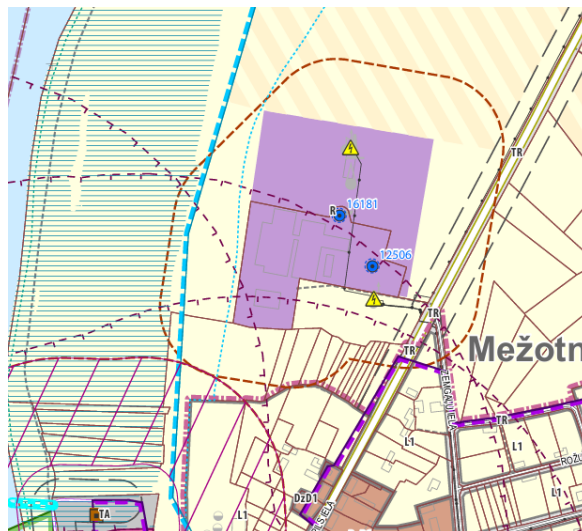
Atkritumi. Uzņēmuma darbības rezultātā veidojas šādi atkritumi: nešķiroti sadzīves atkritumi, šķidrmēsli, fermentāciju atkritumi – digestāts, bīstamie atkritumi (eļļas filtri, infekciozi atkritumi), kritušie dzīvnieki, plastmasas iepakojums, papīra un kartona iepakojums, biogāzes apstrādes procesā radusies izlietotā aktīvā ogle. Lai nepieļautu vides piesārņošanu ar atkritumiem un bīstamiem atkritumiem, tiek organizēta to dalīta šķirošana un savākšana uzņēmuma teritorijā, un nodošana atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem, kuri saņēmuši atbilstošas atkritumu apsaimniekošanas atļaujas. Bīstamos atkritumus uzglabā atsevišķā slēgtā tarā, un nodod uz pieņemšanas-nodošanas akta pamata. Kritušo dzīvnieku savākšanu un tālāku apsaimniekošanu, nodrošina SIA "Reneta". Kritušo dzīvnieku atkritumi netiek uzglabāti teritorijā ilgāk par pāris stundām. Biogāzes ražošanā turpmāk tiks izmantoti arī pārtikas atkritumi (minēti jau iepriekš).

Fizikālā ietekme. Ne esošā, ne paredzētā darbība nerada elektromagnētisko starojumu. Transporta un tehnikas darbības rezultātā radītais troksnis un vibrācijas būs minimālas, teknikai raksturīgas, īslaicīgas un pārejošas. Biogāzes ražošana nav saistīta ar trokšņa emisijām. Pārtikas atkritumu pieņemšana neradīs jaunus trokšņa avotus. Šķidro pārtikas atkritumu pārsūkņēšana starptvertnē jeb pieņemšanas tvertnē (300 m³) nav trokšņa avots, pārsūkņēšanas process no automašīnas cisternas uz pieņemšanas tvertni rada nenožīmīgu troksni.

Piebraukšana pie biogāzes ražotnes tiek organizēta pa esošo vietējas nozīmes pašvaldības autoceļu V1035 Bauska-Mežotne-Bērzu skola. Pievedot biogāzei nepieciešamās izejvielas, kā arī aizvedot saražoto biometānu (gadījumā, ja kādu apstākļu dēļ ievadīšana cauruļvadu sistēmā varētu tikt apdraudēta), gaisā nokļūs izplūdes gāzes, kā arī darbībai būs raksturīgs nenožīmīgs troksnis. Ilgstošos sausuma apstākļos putekļu rašanās nav paredzama, jo piebraucamie ceļi ir klāti ar cieta asfalta segumu.

Atbilstoši Bauskas novada teritorijas plānojumam (turpmāk – Teritorijas plānojums) , tā Grafiskajai daļai Zemes vienības plānotā (atļautā) izmantošana ir Lauksaimniecības teritorija (L) un Rūpnieciskās apbūves teritorija (R). Zemes vienība daļēji atrodas Lielupes

aizsargjoslā, nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijā, sanitārajā aizsargjoslā ap atkritumu un notekūdeņu pārstrādes un uzglabāšanas vietām, kā arī aizsargjoslas teritorijā ap kultūras pieminekļiem.

3.attēls Izkopējums no Bauskas novada teritorijas plānojuma Grafiskās daļas (karte: Mežotnes pagasts)

Darbības vieta atrodas Rūpnieciskā apbūves teritorijā (R) ārpus Lielupes aizsargjoslas teritorijas un nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijas. Zemes vienība atrodas Mežotnes pagasta lauku teritorijā uz ziemeļiem no Mežotnes ciema. Zemes vienība neatrodas applūstošajā teritorijā. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 4.6.sadaļas Rūpnieciskās apbūves teritorija, 4.6.1.Rūpnieciskās apbūves teritorija (R), 4.6.1.2. “Teritorijas galvenie izmantošanas veidi” 617.punkts: “Atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve (13005): bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas laukums”.

Saskaņā ar B Atļaujā ietvertu informāciju no biogāzes ražotnes 500 m attālumā atrodas Mežotnes ciemata centrs, kurā dominē gan trīsstāvu un divstāvu daudzdzīvokļu nami, gan vienkārtīgu un divstāvu mājas. Tuvākā apdzīvotā viensēta ir “Griezes”, kas atrodas 400 m attālumā A virzienā, kā arī individuālā dzīvojamā māja Mežotnes ciemā, Pils ielā 30, kas atrodas 170 m attālumā DA virzienā no ražotnes teritorijas.

Atbilstoši Dienesta pārvaldībā esošās Piesārņoto vietu pārvaldības sistēmas datiem biogāzes ražotnes teritorija neatrodas piesārņotās vai potenciāli piesārņotā teritorijā.

Atbilstoši Valsts zemes dienesta Kadastra informācijas sistēmas datiem – Mežotnes pagasta zemesgrāmatas nodalījums Nr.167. Kadastra Nr. 40720040065. Īpašuma nosaukums: “Mežotnes Selekcija”. Adrese: “Bioenerģijas ražotne”, Mežotnes pag., Bauskas nov., LV-3918. Īpašuma sastāvā ir 8 zemes vienības. Biogāzes ražotne un Paredzētās darbības vieta atrodas zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 40720040065. Zemes vienības platība ir 35,8 ha, ko veido lauksaimniecībā izmantojamā zeme (ganību platība) – 32,50 ha, krūmāju platība – 1,10 ha, zemes platība zem ēkām – 1,50 ha, zemes zem ceļiem platība – 0,60 ha un pārējās daļas – 0,10 ha. Zemes vienībā reģistrētas un pirmsreģistrētas 26 ēkas un būves, kas saistītas ar biogāzes ražotnes darbību. Atbilstoši Kadastra informācijas sistēmas 10 ēkas/ būves ir pirmsreģistrētas un dabā nav esošas.

Biogāzes ražotnes teritorija uz dienvidiem robežojas ar uzņēmuma Lielmežotnes fermas teritoriju.

1. Mēslu/digestāte tvertne (B4)	6. Starpkrātuve (B2)	10. Separētājs	13. Izejvielu glabāšanas laukums
2. Mēslu/digestāte tvertne (B3)	7. Grīda	11. Lāpa	14. Biometāna iekārta
3. Mēslu/digestāte tvertne (B1)	8. Vertikālais	12. Ferma	15. Pieslēguma vieta gāzes vadam
4. Fermentētājs Nr.1 (B5)	9. Tehniskā ēka/motortelpa/operatora punkts(atrodas vadības bloks un mēriekārtas-svari, gāzes, siltumenerģijas, elektrības skaitītāji)		
5. Fermentētājs Nr.2 (B6)	16. SES	← - Autosvaru virziens	● - Svari mikseriem / - tranšeja no fermas (kūtsmēsli)
17. Šķeldas katlumāja	18 SNG tvertne (B7)	19. Koģenerācijas iekārta (ēkā)	20. SNG sadedzināšanas iekārta (ēkā)
21. Plānotā mēslu/digestāte tvertne (B9)			

4.Attēls Izkopējums no Iesnieguma 5.pielikums_Teritorijas-shema.pdf

5. Paredzētās darbības ietekmes uz vidi vērtēšanas nepieciešamības pamatojums, iespējamās ietekmes būtiskuma novērtējums:

Sākotnējā izvērtējumā ņemti vērā Novērtējuma likuma 8., 10., 11. pantā noteiktie nosacījumi. Dienests ir izvērtējis gan paredzētās darbības vietas līdzšinējo izmantošanas veidu, darbības apjomus, izvēlētos tehnoloģiskos un tehniskos risinājumus, dabas resursu, dabiskās vides absorbcijas spējas, ietekmes raksturu un iespējamo pārrobežu ietekmi, ietekmes intensitāti un kompleksumu, savstarpējo un kopējo ietekmi uz citām esošām vai apstiprinātām paredzētajām darbībām, kas ietekmē vienu un to pašu teritoriju u.c. faktorus, kas varētu radīt ietekmi uz vidi, pamatojoties uz Novērtējuma likuma 11. pantā noteiktajiem kritērijiem. Secināms, ka būtiskākie ietekmes aspekti saistīti ar Novērtējuma likuma 11. panta pirmās daļas 4. punkta atkritumu rašanās, 5. punkta piesārņojums un traucējumi kritērijiem un vērtējami kopskatā ar otrās daļas kritērijiem, t. sk. 1.punkta līdzšinējais un apstiprinātais teritorijas izmantošanas veids, 3. punkta dabiskās vides absorbcijas spēja, kas vērtējama, pievēršot īpašu uzmanību: c) ar mežu klātām teritorijām, kā arī ņemot vērā 4) punktā iekļautos tādas ietekmes aspektus kā ietekmes apjomu un telpisko izplatību; ietekmes raksturu un iespējamo pārrobežu ietekmi; ietekmes intensitāti un kompleksumu; ietekmes varbūtību; ietekmes plānoto sākumu, ilgumu, biežumu un atgriezeniskumu; savstarpējo un kopējo ietekmi uz citām esošām vai apstiprinātām paredzētām darbībām, kas ietekmē vienu un to pašu teritoriju, kā arī tiek izvērtēta iespēja pilnvērtīgi samazināt paredzēto ietekmi uz vidi (Novērtējuma likuma 11.panta trešās daļas, ceturtās daļas 1), 2), 3), 4), 5), 6) un 7) punkta kritēriji). Šajā gadījumā Paredzētās darbības īstenošanas radītās nelabvēlīgās ietekmes uz vidi varbūtība tieši saistāma 11. panta pirmās daļas pirmās daļas 1. punktu “apjoms un tehniskie risinājumi”, 2. punktu “paredzētās

darbības un citu darbību savstarpējā un kopējā ietekme, 11.panta otrās daļas 2. punktu “attiecīgajā teritorijā esošo dabas resursu relatīvais daudzums, pieejamība un pietiekamība, kvalitāte un atjaunošanās iespējas”, ņemot vērā trešās daļas 2.punktu “ietekmes raksturu”, 4. punktu “ietekmes varbūtību” un 6. punktu “savstarpējo un kopējo ietekmi uz citām esošām vai apstiprinātām paredzētajām darbībām, kas ietekmē vienu un to pašu teritoriju”.

Paredzētās darbības īstenošana notiek esošās biogāzes ražotnes teritorijā. Saskaņā ar Bauskas novada teritorijas plānojumu Darbība tiek veikta Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R). Paredzētā darbība ir atbilstoša Bauskas novada teritorijas plānojumam (Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu prasībām).

Apjoms un tehniskie risinājumi. Kopējais pārstrādātais izejvielu jeb substrāta daudzums līdz 80 500 t/gadā (govju un cūku šķidrmēsli, piena sūkalas, bojātā un neapēstā lopbarība, salmi, industriālie fermas mazgāšanas ūdeņi, cukurbiešu grauzījumi, pārtikas atkritumi). Izejvielu substrāta daudzums – bez izmaiņām.

Paredzētās darbības īstenošanas rezultātā netiek izmainīts digestāta daudzums (līdz 50 000 t/gadā) un apsaimniekošanas tehniskais risinājums. Saskaņā ar B Atļauju izstrādātais digestāts separatorā tiek sadalīts šķidrajā un sausajā frakcijā. Sausā frakcija nelielā apjomā līdz 20 m³ aptuveni 50 m² platībā tiek uzkrāta turpat pie separatora un vēlāk pārvesta uz vienu no izbūvētajām betona sekcijām ar sienām (platība nepārsniedz 300 m² (10 x 30 m)). Šķidrāis digestāts tiek pārsūkņēts vienā no divām digestāta uzglabāšanas tvertnēm, kuru tilpums ~ 6250 m³ un ~ 5000 m³. Krātuves pamatne un sienas ir izklātas ar ūdensnecaurīdīgu segumu, zem kura ir ieklāts ģeotekstila klājums. Zem ģeotekstila izbūvēta drenāžas sistēma, stūros ir izbūvētas kontroles akas iespējamā piesārņojuma konstatēšanai. Krātuves pamatne atrodas virs gruntsūdens līmeņa. Uzkrātais digestāts tiek izmantots kā mēslojums un izvests uz uzņēmuma īpašumā esošajiem un nomātajiem laukiem. Krātuvju ietilpība ir atbilstoša digestāta uzkrāšanai astoņus mēnešus atbilstoši normatīvajam regulējumam. Digestāta krātuves iztukšošana un iesūkņēšana digestāta izvešanas tehnikā (cisternā) tiek veikta ar speciālu sūkņu un šļūteņu sistēmas palīdzību tieši no krātuves, padarot neiespējamu digestāta saskari ar augsni pārsūkņēšanas procesā. Digestāts ar speciālu traktortehniku tiek izvests uz uzņēmuma laukiem, zemju auglības uzlabošanai. Fermentācijas rezultātā ir ievērojama smakojošo vielu (gaistošo skābju, fenola un fenola atvasinājumu) samazināšanās. Parasti fermentācijas atlikumiem ir zems potenciāls radīt sliktu smaku. Notekūdens biogāzes ražošanas procesos neveidojas. Uzņēmuma teritorijā ir trīs digestāta tvertnes – divas tvertnes ar vāku un viena bez vāka. Iesniegumam B Atļaujas pārskatīšanai ir iesniegts “SIA „Lielmežotne” Govju novietne, biogāzes koģenerācijas stacija un biometāna ražotne Stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekts” (2026.gada marts, izstrādājis SIA “Ameco vide”) (turpmāk – SPAELP).

SIA "Lielmežotne" (Mežotnes pagasts, Bauskas novads)
Emisijas avotu izvietojuma shēma

- Punktvēda emisijas avots
- Tilpumveida emisijas avots
- Laukumveida emisijas avots

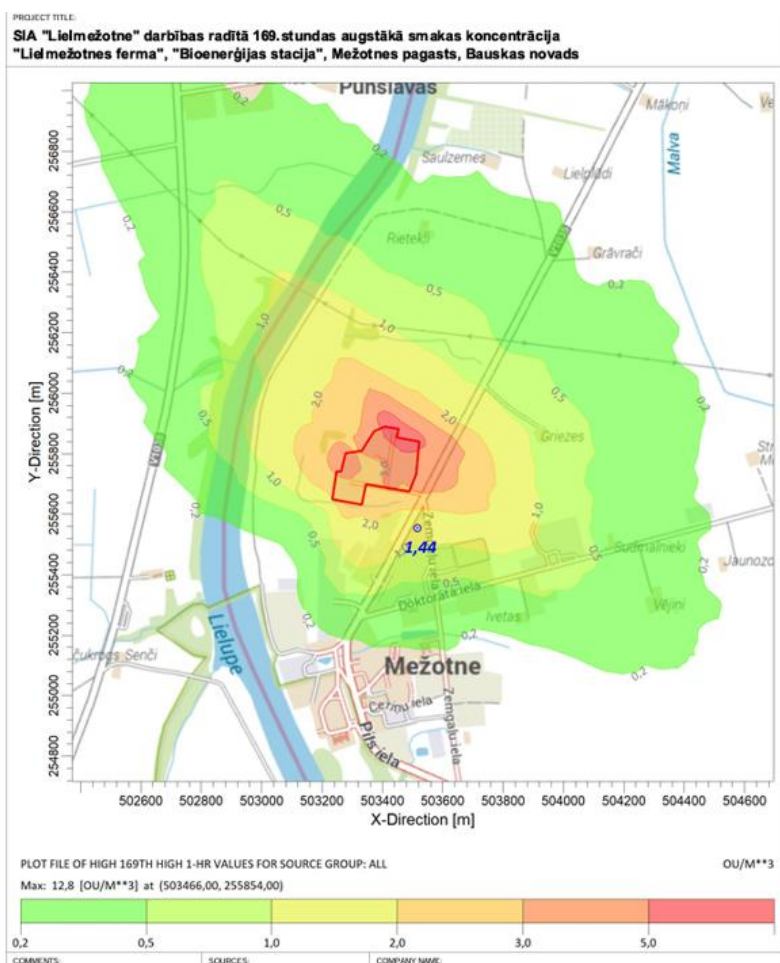
- A1 – koģenerācijas stacijas dūmenis
- A3 – biogāzes lāpa
- A4 – grūsnu govju un teļu novietne
- A5 – slaucamo govju novietne
- A6 – teliņu novietne
- A9 – digestāta separators
- A10 – sausā digestāta uzkrāšanas laukums
- A11, A12, A13 – skābbarības uzglabāšanas laukumi
- A14 – šķeldas sadedzināšanas iekārtas dūmenis
- A15 – SNG sadedzināšanas iekārtas dūmenis

5. Attēls Izkopējums no SPAELP – emisiju avotu izvietojumu karte

Atbilstoši SPAELP ietvertajam digestāta krātuvju raksturojumam digestāta tvertne bez vāka vairs netiek izmantota, tā kalpos tikai kā tvertne avārijas situācijām, savukārt tvertnes ar vāku piesārņojošo vielu emisiju atmosfērā nerada, tām nav elpošanas vārstu, pa kurām gaisā varētu nonākt jebkāda veida piesārņojuma. SPAELP ir ietverts Smaku emisiju limita projekts, kurā aprēķinots ir ietverts smaku emisiju avots – sausā digestāta atdalīšanas iekārta (A9) un sausā digestāta uzkrāšanas laukums (A10).

Emisijas avots				Piesārņojošā viela					O ₂ %
Nr.p.k.	nosaukums	ģeogrāfiskās koordinātas LKS-92 TM		nosaukums	kods	ou _g /s	ou _E /m ³	ou _E /a	
		x	y						
A4	Grūšno govju un teļu novietne	255707 255795 255789 255702	503297 503313 503343 503327	Smaka	230031	1411,2	-	4,45E+10	-
A5	Slaucamo govju novietne	255700 255779 255773 255694	503337 503351 503384 503369	Smaka	230031	1512	-	4,77E+10	-
A6	Teliņu novietne	255700 255732 255730 255697	503380 503386 503396 503391	Smaka	230031	35,91	-	1,13E+09	-
A9	Laukums pie digestāta separatora	255880 255884 255883 255879	503428 503428 503432 503432	Smaka	230031	150	-	4,73E+09	-
A10	Sausā digestāta uzglabāšanas laukums	255838 255848 255843 255832	503450 503451 503480 503479	Smaka	230031	900	-	2,84E+10	-
A11	Skābbarības uzglabāšanas laukums	255771 255848 255836 255760	503438 503450 503518 503505	Smaka	230031	1950	-	6,15E+10	-
A12	Skābbarības uzglabāšanas laukums	255694 255740 255736 255689	503462 503477 503498 503483	Smaka	230031	660	-	2,08E+10	-
A13	Skābbarības uzglabāšanas laukums	255662 255705 255703 255660	503271 503278 503287 503281	Smaka	230031	252	-	7,95E+09	-

6.Attēls izkopējums no SPAELP – Smaku emisiju limita projekta – 3.3.tabula “Piesārņojošo vielu emisiju limitu projekts”

7.Attēls Izkopējums no SPAELP Smaku emisiju projekta – C pielikums Smaku izkļiedes karte

Paredzētās darbības īstenošanas rezultātā palielinās saražoto biogāzes daudzumu no 4 200 000 m³/gadā līdz 6 400 000 m³ gadā, no kura tālāk tiks saražots 3 500 000 m³ biometāna ar tālāku ievadīšanu pārvades sistēmā vai uzpildīšanu automašīnu cisternās. Palielināts saražotās biogāzes daudzums, jo tiks izmantotas energoietilpīgākas izejvielas (izejvielas, kuru pārstrāde fermenteros rada lielāku biogāzes daudzumu).

Esošā biogāzes sadedzināšanas lāpa avārijas gadījumiem (līdz 500 m³/h) – bez izmaiņām. Biogāzes avārijas lāpa atrodas koģenerācijas stacijas tuvumā un uz to var novadīt un sadedzināt biogāzi, gadījumos, kad to nav iespējams izmantot koģenerācijas stacijā. Lāpa tiek darbināta tikai situācijās, kad no tā nav iespējams izvairīties, un Atbilstoši B Atļaujas nosacījumiem. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1787 (2024. gada 13. jūnijs) par metāna emisiju samazināšanu enerģētikas sektorā un ar ko groza Regulu (ES) 2019/942 (OV L, 2024/1787, 15.7.2024.) –tajā paredzēti noteikumi par metāna emisiju precīzu mērīšanu, monitoringu, ziņošanu un samazināšanu Eiropas Savienības (ES) enerģētikas sektorā. Attiecībā uz metāna novadīšanu atmosfērā un sadedzināšanu noteikts, ka *“Sistemātiska sadedzināšana lāpā ir aizliegta. Sadedzināšana lāpā ir atļauta tikai tad, ja citas alternatīvas, piemēram, atpakaļievadīšana, nav iespējamas”*. <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj/lav> Lāpas radītās emisijas ir aprēķinātas un ietvertas SPAELP. Lāpas augstums virs zemes ir 5,11 m, lāpas degļa diametrs 125 mm. Emisijas aprēķinos pieņemts, ka lāpā tiks sadedzināti 97440 m³ biogāzes. Emisiju aprēķins lāpai ir ietverts SPAELP.

Kā norādījis Ierosinātais biometāna ražošanas iekārtu mērķis ir izdalīt metānu no biogāzes. Atmosfērā nonāks CO₂ (ogļskābā gāze), kas veido aptuveni pusi no biogāzes kompozīcijas pirms attīrīšanas. Kopumā lokālās emisijas gaisā būtiski samazināsies – koģenerācijas stacijā sadedzināmās biogāzes daudzums nepārsniegs 1,737 milj.m³ līdzšinējo 4,2 milj.m³ vietā. Radītā ietekme nav paredzama būtiska.

Papildus paredzēts uzstādīt jaunas sadedzināšanas iekārtas: Siltumenerģijas ražošanai turpmāk tiks izmantota šķeldas katlumāja. Siltumenerģiju izmanto fermenteru apsildei. Saražotā lietderīgā siltumenerģija tiks izmantota izejvielu pieņemšanas tvertnes un fermentera darbības un koģenerācijas stacijas tehnoloģisko procesu nodrošināšanai, kā arī tiks pārdota Mežotnes ciemata iedzīvotājiem, pagasta administrācijas ēkai un Mežotnes pilij. Katlumājā ir uzstādīts Somijas uzņēmuma “Veljekset Ala-Talkkari Oy” ražotais šķeldas katls “VETO 990R” (nominālā ievadītā jauda 0,99 MW). Katlumāju plānots darbināt visa gada garumā. Kā kurināmais tiks izmantota šķelda līdz 3448 t/a. Sadedzināšanas iekārta ir klasificēta kā jauna mazas jaudas sadedzināšanas iekārta. Ēkā, kurā pašlaik atrodas koģenerācijas stacijas iekārtas, ir uzstādīts sašķidrinātās naftas gāzes (propāns – butāns) apkures katls “Buderus Logano SK645”. Nominālā uzstādītā jauda 0,6 MW, nominālā ievadītā jauda 0,655 MW. SNG katls kalpos kā rezerves sadedzināšanas iekārta laikā, kad tiks veikta šķeldas katlumājas apkope/ remontdarbi. SPAELP ir ietverta sadedzināšanas iekārtu izkliedes aprēķins. Atbilstoši SPAELP rezultātiem gaisa kvalitāte nepasliktinās, emisijas nepieaug.

5.2.tabula

Piesārņojošā viela	Maksimālā piesārņojošās darbības emitētā piesārņojuma koncentrācija, $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Maksimālā summārā koncentrācija, $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Aprēķinu periods/ laika intervāls	Aprēķinu punkta vai šūnas centrāda koordinātas (LKS koordinātu sistēmā)	Piesārņojošās darbības emitētā piesārņojuma daļa summārā koncentrācijā, %	Piesārņojuma koncentrācija attiecībā pret gaisa kvalitātes normatīvu, %
Oglekļa oksīds	272,3	549,34	8 h/gads	x= 503266 y= 255904	49,6	5,5
Slāpekļa dioksīds	34,39	37,87	1 h/gads	x= 503566 y= 255807	90,8	18,9
	1,64	5,10	Gads/gads	x= 503466 y= 256004	32,2	12,8
Daļiņas PM ₁₀	1,23	14,13	1 h/gads	x= 503466 y= 256004	8,7	28,2
	0,36	13,26	24h/gads	x= 503466 y= 256004	2,7	33,2
Daļiņas PM _{2,5}	0,35	8,93	Gads/gads	x= 503466 y= 256004	4,0	44,7
Sēra dioksīds	2,91	4,16	1 h/gads	x= 503316 y= 255854	70,0	1,2
	1,05	2,30	24h/gads	x= 503416 y= 256054	45,7	1,8
Amonjaks	144,32	144,32	1 h/gads	x= 503416 y= 255654	100	2,0
	52,75	52,75	Gads/gads	x= 503416 y= 255654	100	1,9

8.Attēls Izkopējums no SPAELP – 5.sadaļas Piesārņojošo vielu aprēķinu rezultātu analīze 5.2.tabula
Piesārņojošo vielu robežvērtības

Ņemot vērā iepriekšrakstīto secināms, ka apjoma un tehniskā risinājuma ziņā Paredzētās darbības radītā ietekme nav paredzama būtiska. Paredzētā darbība teritorijas platības un izvietojuma ziņā neradīs būtisku ietekmi uz līdzšinējām zemes izmantošanas iespējām. Paredzētā darbība neradīs būtisku ietekmi uz teritorijas hidroloģisko režīmu, tāpat Darbība nav saistīta ar būtiskām reljefa izmaiņām. Paredzētās darbības teritorija jau ir ietekmēta, tādēļ, paredzams, ka ar izmaiņām esošajā darbībā būs būtiskas un nozīmīgas. Iekārtas biometāna ražošanai jau ir izbūvētas un pieņemtas ekspluatācijā.

Paredzētās darbības un citu darbību savstarpējā un kopējā ietekme – ņemot vērā, ka darbība notiek esošā biogāzes ražotnes teritorijā un ražošanas jaudas palielinājums galvenokārt saistīts ar tehnoloģijas izmaiņām (biometāna ražošanu), kumulatīvā ietekme ar citām darbībām reģionā netiek būtiski palielināta. Tieši pretēji – pāreja uz efektīvāku biogāzes izmantošanu samazina kopējo emisiju slodzi. Paredzētā darbība, ievērojot plānotos tehnoloģiskos un vides aizsardzības pasākumus, neradīs būtisku negatīvu ietekmi uz vidi.

Atbilstoši SPAELP piesārņojošu vielu aprēķinu rezultātiem uzņēmuma emisijas avotu devums summārā piesārņojuma koncentrācijā atsevišķām vielām ir būtisks, tomēr saskaņā ar 2009.gada 3.novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 1290 “Noteikumi par gaisa kvalitāti” normatīvi netiek pārsniegti nevienā gadījumā.

Dabas resursu, jo īpaši zemes dzīļu, augsnes, ūdens un bioloģiskās daudzveidības izmantošana – Paredzētā darbība neparedz papildu dabas resursu (ūdens, zemes) izmantošanas palielinājumu. Ūdens ieguves apjomi apjoms netiek izmainīt. Darbība nav saistīta ar zemes lietošanas kategorijas maiņu. Izmantotās izejvielas galvenokārt ir organiskas izcelsmes, kā arī ir lauksaimniecības un pārtikas ražošanas blakusprodukti vai atkritumi. Darbības īstenošana neskar ar mežu klātu teritoriju, nav paredzēta koku ciršana. Paredzētās darbības īstenošanai nav nepieciešams izmantot derīgos izrakteņus (smilts, smilts grants u.tml.). Paredzētā darbība neradīs būtisku ietekmi uz apkārtējās teritorijas dabas resursiem un neizmanīs to kvalitāti.

Atbilstoši Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centra Zemes dzīļu informācijas sistēmā² pieejamajai informācijai tuvumā neatrodas derīgo izrakteņu ieguves atradnes. Tuvākā derīgo izrakteņu atradne “Mežotne” (B112) – māla ieguvei atrodas aptuveni 1,8 km attālumā dienvidu virzienā no Darbības vietas, kā arī “Perles” (B1606) – māla ieguvei atrodas aptuveni 1,1 km ziemeļrietumu virzienā no Darbības vietas (Lielupes pretējā krastā).

Atkritumu rašanās. Dienests, vērtējot Paredzēto darbību, secina, ka izmaiņas esošā darbībā radīto atkritumu apjoma ziņā ir vērtējamas kā nebūtiskas, radītos atkritumus apsaimniekojot saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma un uz tā pamata izdoto normatīvo aktu prasībām. Atkritumu apjoms Paredzētās darbības gadījumā būtiski neizmainās. Ierosinātais norādījis, ka atkritumu apsaimniekošana tiek organizēta atbilstoši normatīvajām prasībām – tiek nodrošināta šķirošana, uzskaitē un nodošana licencētiem apsaimniekotājiem. Biogāzes ražošanas blakusprodukts digestāts (apjoms nemainās) tiek izmantots kā mēslojums, tādējādi samazinot atkritumu apjomu un veicinot resursu apriti. Pārtikas atkritumu izmantošana biogāzes ražošanā uzskatāma par pozitīvu aspektu, jo tiek nodrošināta to pārstrāde, nevis apglabāšana. Līdz šim sūdzības par uzņēmuma darbību no iedzīvotājiem saistībā ar atkritumu apsaimniekošanu un radīto ietekmi uz vidi nav saņemtas.

Piesārņojums un traucējumi. Esošajā biogāzes ražotnē darbība tiek veikta atbilstoši B Atļaujas nosacījumiem. Ierosinātais trokšņa ietekmes izvērtējumu ir ietvēris Iesniegumā. Paredzētā darbība netiek saistīta ar trokšņa emisiju. Transporta un tehnikas darbības rezultātā radītās vibrācijas un troksnis paredzams minimāls, tehnikai raksturīgs, īslaicīgs un pārejošs. Paredzētās darbības īstenošana neradīs autotransporta intensitātes pieaugumu. Lai arī biogāzes apjoms pieaugs, tomēr pievedamo izejvielu apjoms būtiski neizmainās. Paredzētā darbība nav saistīta ar būvniecības procesu, tāpēc nav paredzams ar to saistīts transporta un būvtehnikas radīts troksnis un traucējums. Koģenerācijas dzinēji ir uzstādīti atsevišķā ēkā katrs savā noslēgtā telpā. Iekārtas biogāzes ražotnei, izvietotas tehniskajā ēkā. Troksnis ēkas ārpusē nav traucējošs. Atbilstoši B Atļaujā ietvertajam Dienesta vērtējumam biogāzes ražotnes darbības rezultātā neradīsies būtisks troksnis, kas varētu nelabvēlīgi ietekmēt apkārt dzīvojošos iedzīvotājus. Līdz šim no iedzīvotājiem sūdzības par biogāzes ražotnes darbības radītu troksni nav saņemtas. Biogāzes ražotnes teritorija nerobežojas ar dzīvojamās apbūves un publiskas apbūves teritoriju. Tuvākā dzīvojamā māja atrodas aptuveni 170 m attālumā Mežotnes ciemā, apdzīvota viensēta “Griezes” atrodas aptuveni 400 m attālumā no ražotnes teritorijas. Dienests, izvērtējot Iesniegumu un vietas apstākļus secina, ka saistībā ar paredzētajām izmaiņām esošas ražotnes darbībā būtisks trokšņa pieaugums nav paredzams. Pēc Paredzētās darbības īstenošanas jānodrošina, ka netiek pārsniegti Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” (turpmāk – Noteikumi Nr.16) noteiktās robežvērtības ārpus ražotnes teritorijas.

Piekļuves risinājums Paredzētajai darbības vietai esošs – pa vietējas nozīmes pašvaldības autoceļu V1035 Bauska-Mežotne-Bērzu skola. Autoceļš ir asfaltēts un nerada papildus putekļu emisijas.

Līdz šim Dienestā no iedzīvotājiem nav saņemtas sūdzības vai iebildumi par smakām vai cita veida piesārņojošu emisiju radītu ietekmi un traucējumu attiecībā uz uzņēmuma biogāzes ražotnes darbību. Sākotnējā izvērtējumā tiek ņemts vērā, ka Paredzētās darbības rezultātā neizmainās digestāta apjoms (pirms un pēc Darbības īstenošanas tas ir līdz 50 000 t/g).

² <https://videscentrs.lv/gmc.lv/lapas/atradnu-registrs-un-krajumu-bilance>

Digestāts tiek uzglabāts divās tvertnēs ar vāku, bet tvertne bez vāka netiek izmantota (tā paredzēta avārijas situācijām). Tā kā tvertnes ar vāku nav aprīkotas ar elpošanas vārstu, piesārņojošo vielu emisiju atmosfērā nerada. Tāpat tiek ņemts vērā, ka saražotais biometāns netiek uzglabāts uzņēmuma ražotnes teritorijā, bet tiek ievadīts pārvades sistēmā vai automašīnu cisternā.

Saskaņā ar SPAELP ietverto smaku emisiju projektu, Paredzētās darbības īstenošanas rezultātā turpmākajā biogāzes ražotnes darbībā smaku emisijas nepārsniedz Ministru 2014.gada 25.novembra noteikumu Nr.724 "Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos" noteiktos smaku mērķlielumus.

Augstākā smakas koncentrācija, kas noteikta, ņemot vērā teritoriju funkcionālo zonējumu, atbilstoši 2025.gada meteoroloģiskajai datu kopai konstatētas pie individuālās dzīvojamās mājas Pils ielā 30 – 1,44 ouE/m³ (Skatīt 7.Attēlu).

Paredzētās darbības īstenošanas rezultātā neradīsies papildus ietekme uz augsni, gruntsūdeņiem un virszemes ūdensobjektiem, t.sk. Lielupi, kas atrodas aptuveni 340 m attālumā no biogāzes ražotnes teritorijas. Saskaņā ar Atļaujā ietverto informāciju uzņēmuma darbības rezultātā nerodas augsnes, grunts, kā arī pazemes ūdeņu piesārņojums. Ķīmiskās vielas un atkritumi tiek uzglabāti tā, lai nepieļautu nekāda veida augsnes vai pazemes ūdeņu piesārņojumu. Bīstamie atkritumi tiek uzglabāti atsevišķos, hermētiskos, atbilstoši marķētos metāla konteineros. Digestāta uzkrāšanas risinājums un apjoms nemainās. Digestāts tiek uzkrāts divās digestāta krātuvēs – betonētā krātuvē ar tilpumu ~ 6250 m³ un otrā ~ 5000 m³ – slēgta metāla tvertnē. Krātuviņu tilpums ir pietiekams, lai nodrošinātu radītā digestāta uzkrāšanu atbilstoši normatīvajam regulējumam. Krātuves pamatne un sienas ir izklātas ar ūdensnecaurlaidīgu segumu, zem kura ir ieklāts ģeotekstila klājums. Zem ģeotekstila izbūvēta drenāžas sistēma, stūros ir izbūvētas kontroles akas iespējamā piesārņojuma konstatēšanai. Krātuves pamatne atrodas virs gruntsūdens līmeņa. Uzkrātais digestāts tiek izmantots kā mēslojums un izvests uz uzņēmuma īpašumā esošajiem un nomātajiem laukiem. Digestāta krātuves iztukšošana un iesūkņēšana digestāta izvešanas tehnikā (cisternā) tiek veikta ar speciālu sūkņu un šļūteņu sistēmas palīdzību tieši no krātuves, padarot neiespējamu digestāta saskari ar augsni pārsūkņēšanas procesā. Fermentācijas tvertnei izbūvēta sablīvētu šķembu pamatne, virs kuras uzklāta betona kārtā, ar ūdensnecaurlaidīgu plēvi virs kuras polistirola plāksnes. Noplūdes gadījumā no fermentācijas tvertnes, noplūdi var konstatēt caur novērošanas lūku, kas ir savienota ar drenāžas cauruli. Visi uzņēmuma radītie atkritumi tiek uzglabāti telpās, uz betona grīdas, speciālos konteineros, tādēļ neizraisa augsnes un pazemes ūdeņu piesārņojumu.

Saistībā ar avāriju vai katastrofu risku Iesniegumā nav sniegts situācijas izvērtējums. Atbilstoši Atļaujā ietvertajai informācijai esošā biogāzes ražotne aprīkota ar pārspiediena un zemspiediena aizsardzības sistēmu. Zemspiediena brīžos lietojot pārspiediena/ zemspiediena vārstu gaiss tiek aizpūsts uz biogāzes ražotni, kas negatīvi atsaucas uz anaerobo procesu un rezultātā var ilgtermiņā radīt augstu eksplozijas risku. Patvaļīga pārspiediena un/vai zemspiediena iestatījumu mainīšana rada risku drošībai un var novest pie fermentācijas tvertņu bojājumiem ārkārtas situācijās. Dienests vērtējumā norāda, ka operatora darbība notiek saskaņā ar izstrādātām un apstiprinātām instrukcijām (tehniskās apkalpošanas, darba aizsardzības un ugunsdrošības). Avārijas gadījumā operators rīkojas saskaņā ar avārijas izziņošanas shēmu. Uz operatora darbību neattiecas Ministru kabineta 2016.gada 1.marta noteikumi

Nr.131 "Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi".

Paredzētās darbības īstenošana, teorētiski palielina avārijas riskus, bet tā saražoto metānu nav paredzēts uzglabāt uz vietas ražotnes teritorijā, tā iespēja ir varbūtēja. Lai novērstu avārijas riskus, ražotnes darbība jānodrošina atbilstoši uzņēmumā izstrādātajiem darba aizsardzības pasākumiem.

Paredzētās darbības teritorijā un tai blakus nav reģistrētas piesārņotas vai potenciāli piesārņotas vietas. Tuvākās potenciāli piesārņotās vietas: ID 1194 atrodas Pils iela 7, Mežotnes ciemā, ID1192, "Jaunā karte", Mežotnes pagastā un ID1193 (nav adreses) attiecīgi aptuveni 380 m, 430 m un 450 m attālumā D un A virzienā no biogāzes ražotnes teritorijas. Paredzētās darbības īstenošana nav saistīta ar iespējamu ietekmi uz esošajām potenciāli piesārņotām vietām.

Biogāzes ražotnes teritorija atrodas aptuveni 12 km uz Z no Lietuvas Republikas robežas. Izmaiņas esošajā darbībā neradīs pārrobežu ietekmi.

Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmas OZOLS pieejamiem datiem uzņēmuma biogāzes ražotnes teritorija neatrodas nevienā no īpaši aizsargājamām dabas teritorijām. Teritorijā un tai blakus nav reģistrētas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas. Darbība nav saistīta ar zemes lietošanas kategorijas maiņu. Tuvākā Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorija Natura 2000 – dabas parks "Bauska" atrodas aptuveni 600 m attālumā D virzienā no biogāzes ražotnes teritorijas. Īpaši aizsargājams biotops 3260 Upju straujtecē un dabiski upju posmi atrodas aptuveni 360 m attālumā R virzienā no ražotnes teritorijas. Pretējā Lielupes krastā aptuveni 930 m attālumā R virzienā reģistrēts mikroliegums "Ozoldārzs" (kods: LV0830100). Dienests secina, ka kopējā kumulatīvā ietekme uz dabas parku un tuvākajām īpaši aizsargājamām dabas vērtībām nav paredzama būtiska.

Paredzētās darbības īstenošanas radītās ietekmes ir jau esošas, līdz ar to Darbības izmaiņu radītās ietekmes nav vērtējamas kā būtiskas un intensīvas. Ietekmes varbūtība pastāv avārijas situācijās, tomēr vairāk tās vērtējams kā varbūtējas un teorētiskas. Paredzētās darbības īstenošanai nav nepieciešams izstrādāt rūpniecisko avāriju novēršanas programmu un civilās aizsardzības plānu atbilstoši Ministru kabineta 2016.gada 1.marta noteikumu Nr.131 "Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi" un Ministru kabineta 2017.gada 19.decembra noteikumu Nr.563 "Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība" prasībām.

Tā kā Paredzētā darbība ir izmaiņas esošā darbībā, tad ietekmes uzskatāmas par jau esošām un ilgstošām. Biogāzes ražotnes darbībai un izmaiņām ietekmes atgriezeniskas ir tikai tad, ja izbeidzot biogāzes ražotnes darbību, ēkas/ būves un infrastruktūras objekti tiktu demontēti un teritorija rekultivēta.

Ņemot vērā, ka Darbība paredzēta esošā biogāzes ražošanas teritorijā, ir saistīta ar jaudas palielinājumu un tehnoloģijas izmaiņām, uzsākot biometāna ražošanu, kumulatīvā ietekme ar citām darbībām tuvākajā apkārtnē būtiski netiek palielināta, ņemot vērā, ka tuvākajā apkārtnē neatrodas līdzīga rakstura akceptētas darbības. Aptuveni 550 m attālumā dienvidu virzienā atrodas Bauskas novada komunālservisa bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (izdota B atļauja Nr.JE14IB0002, adrese: "Anckaiši", Mežotnes pagasts, Bauskas novads) un aptuveni 1,8 km attālumā no Darbības vietas atrodas Bičevska Jēkaba zemnieku saimniecības "Kokāļi"

dzīvnieku novietne (reģistrēts C apliecinājums Nr. AP22IC0075 piesārņojošai darbībai; adrese: "Kokāļi", Rundāles pagasts, Bauskas novads).

Secinājumi:

1. Dienests ir konstatējis, ka Paredzētā darbība neatbilst likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4. panta kritērijiem un 1. pielikumā noteiktajām darbībām, kurām piemērojams ietekmes uz vidi novērtējums.
2. Paredzētā darbība un ar šo darbību saistītās ietekmes uz vidi, atbilstoši likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 11. panta kritērijiem kopumā nav klasificējamās kā tik būtiskas, nozīmīgas, kompleksas un negatīvas, lai būtu nepieciešams piemērot ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru.
3. Paredzētās Darbības īstenošana atbilst Bauskas novada teritorijas plānojumam. Bauskas novada pašvaldības dome 2024.gada 20.decembrī ir pieņēmusi lēmumu Nr.579 (prot. Nr.13,12.p.) "Par atkritumu dalītās vākšanas un pārstrādes atļauju".
4. Vismaz 60 dienas pirms izmaiņā esošā darbībā ir jāiesniedz Dienestā iesniegums izmaiņām Atļaujā, pamatojoties uz Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumu Nr.1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” 4.2.apakšpunktu (vismaz 60 dienas pirms B kategorijas piesārņojošas darbības paredzētās uzsākšanas vai būtiskām izmaiņām esošā piesārņojošā darbībā).

6. Izvērtētā dokumentācija:

1. Ierosinātāja iesniegums ietekmes sākotnējam izvērtējumam (reģistrēts Dienestā Informācijas sistēmā Tulpe 05.05.2026., NAMEJS 4858/AP/2026) un informācija.
2. Dienesta 15.05.2026. vēstule Nr. 11.4/AP/4591/2026 "Par informatīvo paziņojumu".
3. Ierosinātāja iesniegums B atļaujas pārskatīšanai (reģistrēts 16.03.2026.; 15.07.2026., AB#ID 428871).
4. Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas datu pārvaldības sistēma OZOLS <https://ozols.gov.lv/ozols/>
5. VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” tīmekļa vietnes: <https://videscentrs.lv/gmc.lv/iebuve/pludu-riska-un-pludu-draudu-kartes>
<https://videscentrs.lv/gmc.lv/iebuve/zemes-dzilu-informācijas-sistema>
6. Valsts vides dienesta tīmekļa vietnes: <https://pvps.vvd.gov.lv/> un <https://registri.vvd.gov.lv/>
7. Valsts zemes dienesta Kadastra informācijas sistēma: <https://www.kadastrs.lv/>
8. Google Earth Pro karšu pārlūks un Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras karšu pārlūks

Piezīme: Izvērtētās dokumentācijas sarakstā norādītās tīmekļa vietnes skatītas Sākotnējā izvērtējuma sagatavošanas laikā – pēdējais skatīšanās datums 22.07.2026.

7. Piemērotās tiesību normas:

1. Administratīvā procesa likuma 5., 6., 7., 8., 9., 10., 13. un 14., 55., 65., 66. pants.
2. Likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 3.² panta pirmās daļas 4) punkts, 4., 8., 11., 12., 13. pants, 1., 2.pielikums.
3. Likuma "Par piesārņojumu" 5.pants.
4. Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumi Nr.18 „Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” 9., 10., 13. punkts.
5. Ministru kabineta 2014.gada 7.janvāra noteikumi Nr. 16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”.

6. Ministru kabineta 2015. gada 6. janvāra noteikumi Nr.724 „Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos”.
7. Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumi Nr. 16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”.
8. Ministru kabineta 2016.gada 1.marta noteikumu Nr.131 “Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi”.
9. Ministru kabineta 2016.gada 25.novembra noteikumi Nr.724 “Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos”.
10. Ministru kabineta 2017.gada 19.decembra noteikumi Nr.563 “Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība”.
11. Bauskas novada teritorijas plānojums Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi.

8. Sabiedrības informēšana:

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr.18 „Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” 9., 10.punktu, Valsts vides dienests 15.05.2026. Informatīvo paziņojumu ar vēstuli Nr. 11.4/AP/4591/2026 nosūtīja Bauskas novada pašvaldībai un biedrībām “Vides aizsardzības klubs” un “VIDES SARDZE”, kā arī ievietoja Dienesta tīmekļvietnē. Administratīvās lietas izskatīšanas laikā Dienestā nav saņemtas atsauksmes vai pretenzijas.

9. Administratīvā procesa dalībnieku viedoklis:

Ierosinātāja viedoklis ir ietverts iesniegumā ietekmes sākotnējam izvērtējumam. Citu administratīvā procesa dalībnieku viedoklis nav saņemts.

Lēmums:

Nepiemērot ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru SIA “Lielmežotne” pieteiktajai paredzētajai darbībai – *Izmaiņas esošā darbībā, t.sk. - saražotais biogāzes daudzums līdz 6 400 000 m³ gadā, no kura tālāk tiks saražots 3 500 000 m³ biometāna, paredzot tā ievadīšanu pārvades sistēmā vai uzpildīšanu automašīnu cisternās nekustamā īpašuma “Mežotnes Selekcija” (kadastra Nr. 40720040065) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 40720040065, Mežotnes pagastā, Bauskas novadā. Adrese: “Bioenerģijas ražotne”, Mežotnes pagasts, Bauskas novads*

Šis starplēmums, ar kuru tiek atzīts, ka ietekmes uz vidi novērtējums nav nepieciešams, nav atsevišķi pārsūdzams.

Atļauju pārvaldes

Būvniecības un attīstības departamenta direktore

D. Rudusa

Rīgā, 2026. gada 27.jūlijā

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Īrisa Rodiņa 64207268
irisa.rodina@vvd.gov.lv